

Tájékoztató a WildHorse Energy Hungary Kft. tevékenységéről

Tartalom

1. A WildHorse Energy Hungary Kft. rövid bemutatása	1. oldal
2. Bizonytalansági tényezők	2. oldal
3. A tervezett bányászati koncepció	2. oldal
4. A tervezett bányászati koncepció és a korábbi bányászat közti	2. oldal
5. A tervezett ércfeldolgozási módszer és annak elnyei	2. oldal
6. A bányanyitás környezetvédelmi feladatai	3. oldal
7. Az üzemeltetés várható időtartama	3. oldal
8. Átlátható működés	4. oldal
9. A tervezett bányanyitás várható gazdasági hatásai	4. oldal
10. Összegzés	5. oldal
11. Aktualitások	5. oldal
12. Gyakran előforduló kérdések	5. oldal

1. A WildHorse Energy Hungary Kft. rövid bemutatása

A WildHorse Energy Ltd. perth-i (Ausztrália) székhelyű, a sydney-i tőzsdén jegyzett cég, melyet kifejezetten uránérc-kutatás és –bányászat céljára alapítottak 2005-ben a bányaiiparban jelentős gyakorlattal rendelkező személyek, pénzügyesek és befektetési alapok bevonásával.

A WildHorse Energy első magyarországi leányvállalatát 2005. október 5-én alapította, WildHorse Energy Hungary Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (WildHorse Energy Hungary Kft.) néven, budapesti székhellyel. A WildHorse Energy Hungary Kft. egyetlen tulajdonosa az ausztrál anyavállalat.

2006. év folyamán a WildHorse összesen hét területre kérelmezett és kapott uránérc-kutatási jogot az illetékes Pécsi Bányakapitányságtól, valamennyit a Délkelet-Dunántúlon, a Mecsek-hegység területén vagy annak környezetében. A kutatási területek mindegyike rendelkezett több-kevesebb uránérc-kutatási előzménnyel, korábbi adatokkal, melyeket az egykori Mecseki Ércbányászati Vállalat szerzett meg, és a hatályos jogi szabályozás szerint bárki által hozzáférhető. 2006 végén, illetve 2007-ben a cég elkészítette és jóváhagyta valamennyi terület kutatási műszaki üzemi tervét, megteremtve így a kutatási tevékenység jogi-hatósági alapjait.

A szakmai munka 2007. év tavaszán a pécsi kutatási terület archív fúrási adatainak digitalizálásával kezdődött, majd ezt követően számítógépes programmal készült el a terület ásványvagyonának első értékelése. 2007. év júniusában a terepi munkák légi geofizikai mérésekkel kezdődtek a bátaszéki kutatási területen, majd 2007. év szén megindult a bátaszéki és dinnyeberki területek fúrásos kutatásának előkészítése, első lépésként a régi adatok ellenőrzését célzó kutatófúrások létesítésének engedélyeztetésével. A fúrások lemélyítésére 2008. február-március hónapokban került sor, amit a fúrások magmintáinak részletes vizsgálata követett.

Közben megindult a bátaszéki terület második kutatási fázisának tervezése és engedélyeztetése, majd az engedély kézhezvételét követően, 2008. szén meg is kezdődött a terepi munka, első lépésként felszíni geofizikai (elektromágneses) mérésekkel.

A WildHorse a Pécs és az Abaliget nevű kutatási területek jogának tulajdonosa, melyek szomszédosak az egykori mecseki uránbánya bányatelkeivel. A cég ajánlatot tett az eredeti mecseki bányatelkek azon részére, amelynek ásványvagyonát még nem termelték ki.

---

2. Bizonytalansági tényezők

A kutatási területeinkkel kapcsolatban hangsúlyozni szeretnénk, hogy a jelenlegi kutatási fázisban a bányanyitásról, mint tényről nem beszélhetünk. Elfordulhat (és ezzel a kockázattal a nyersanyagiparban mindenkinek számolnia kell), hogy a kutatófúrásokra elköltött több százmillió Ft cégünk számára soha nem térül meg, az így megszerzett adatok viszont gazdagítják a területek földtani felépítésére és nyersanyag-vagyonára vonatkozó ismereteket. A kutatási eredmények feldolgozása és üzleti szempontú kiértékelése után lehet csak eldönteni, hogy a feltárt ércvagyon kitermelése gazdaságosan megoldható-e.

Ennek eldöntéséhez több tényezőt kell figyelembe venni. A legfontosabb talán a kitermelhető ásványi nyersanyag mennyisége és itt a hangsúly a kitermelhető részen van. Rendkívül fontos szempont az urán világgpiaci árának alakulása. Ugyanilyen fontos kérdés, hogy a kitermelés elvégezhető-e a környezet megóvása mellett, amire a környezeti hatástanulmányban keressük a választ.

Végül, de nem utolsósorban, fontos, hogy a vállalkozás társadalmi konszenzusban, az érintett települések lakóinak támogatásával, de legalábbis elutasítása nélkül indulhasson el. Ennek megteremtéséhez kiemelkedően fontosnak tartjuk, hogy már a kutatási szakaszban kell mértékben tájékoztassuk a lakosságot, az önkormányzatokat és az érdeklődő civil szervezeteket.

A jelenleg rendelkezésünkre álló információk alapján készítettünk egy koncepciótervet a bányanyitással kapcsolatban, mely főbb jellemzőit az alábbiakban szeretnénk bemutatni.

3. A tervezett bányászati koncepció

A közelmúltban kidolgozott, előzetes bányászati koncepció lényege, hogy az érc feltárása nem függ legegyszerűsége aknákon, hanem egy, a felszínre nyíló enyhén lejtős vágatpáron (ún. lejtőszaknán) keresztül valósul meg. Ez valójában két, különböző szélességű alagút, melyen keresztül egyrészt a gépesített kőzet szállítás valósul meg, másrészt ezek biztosítják a szellőztetést is.

A radiológiai szempontból bevizsgált meddő kőzetet nem a külszínen, hanem a már termelésből kivont bányavágatokban helyezik el.

Mivel az érczónák jelentős mélységben vannak, ami helyenként akár az 1000 métert is meghaladja, és a kőzet önmagában is igen szilárd, ráadásul a meddő anyag visszatöltése miatt üregek sem maradnak vissza, a külszínen a bányaművelésből származóan semmilyen hatás nem várható.

4. A tervezett bányászati koncepció és a korábbi bányászat közötti fő különbségek az alábbiak:

- sok függ legegyszerűsége akna helyett mindössze egyetlen, külszínre nyíló lejtőszaknapár, valamint esetleg két függ legegyszerűsége légakna;
- aknaszállítás és csillós társzinti szállítás helyett kizárólag dízelüzemű gépjárművekkel történő szállítás a lejtőszaknán keresztül, ami jelentősen növeli a termelés hatékonyságát
- magasabb fokú gépesítettség a fejtésben;
- a korábbihoz képest legalább kétszeres éves érctermelés;
- megmaradó üregek helyett visszatömődékelés meddő kőzettel vagy ércfeldolgozási meddő zagygal, ezáltal sokkal kevesebb, külszínen elhelyezendő meddő anyag;
- egyetlen, kisebb területre koncentrált külszíni létesítmények;

5. A tervezett ércfeldolgozási módszer és annak előnyei

A javasolt ércfeldolgozási módszer a legfontosabb részeiben lényegesen eltér a korábbi ércfeldolgozástól, mely egyébként a régi bányászat környezeti hatásainak és így a rekultivációs költségeknek is legalább 50%-át feleltette meg:

- Savas feltárás helyett szódás feltárás – ez az urán mellett lényegesen kevesebb elemet, iont mobilizál a kőzetből.
- Lehetőség szerint a meddő zagy visszatömődékelése a bányauregekbe – jóval kevesebb külszíni zagyelhelyezés.

-
- Az ércfeldolgozó üzem a bányá bejárata mellett helyezkedne el – a feldolgozásra kerül ércet nem kell közúti forgalomban (hosszasan) szállítani, ezáltal jelent sen csökkenthet a környezeti terhelés.

Száraz zagy technológia – a zagynak a bányaüregbe vissza már nem juttatható, kisebb részét mindössze 20%-os nedvességtartalom mellett rakják a zagy tározóba, ami a zagy tározó sokkal nagyobb mechanikai stabilitását eredményezi, ugyanakkor jelent sen csökkenti az oldatelszivárgás lehet ségét, még a szigetelés sérülése esetén is. A korábbi gyakorlattal ellentétben az új zagy tározók megfelelő m szaki védelemmel ellátva készülneek el, ami egyfel l jelenti azok kifogástalan szigetelését, másrészt a monitoring rendszert, amely alkalmas a szigetelés legkisebb sérülésének észlelésére is.

6. A bányanyitás környezetvédelmi feladatai

Az uránbányászat a 314/2005 (XII.25.) Korm. rendelet szerint környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenység 100 000 t/év uránérc kitermelést meghaladó kapacitás felett. Ennek megfelelő en az eljárás két fázisban zajlik. Az els fázisban el kell készíteni az el zetes vizsgálati dokumentációt, amit a környezetvédelmi hatóság a szakhatóságok bevonásával el bírál. Az el bírálás alapján határozza meg azokat a szempontokat, amelyeket a részletes vizsgálat – a hatásvizsgálat – során figyelembe kell venni az általánosan, a jogszabály szerint el írt tartalmi követelményeken túl.

A környezeti hatásvizsgálati eljárás második szakasza hosszadalmasabb, mivel ebben az esetben közmeghallgatást is kell tartani, ahol minden bejelentkezett ügyfél is részt vehet az érintett lakosságon felül. Az eljárás végén a hatóság környezetvédelmi engedélyt ad ki, ami azután egyik alapjául szolgál a bányászati engedélyezési eljárásnak.

A tevékenység egyben egységes környezethasználati engedélyhez (IPPC) is kötött.

Meg kell jegyezni, hogy a környezeti hatásvizsgálati eljárás jelenti a biztosítékot arra, hogy csak megfelelő technikák kerülhessenek alkalmazásra, ezért eredménye elutasítás is lehet olyan tevékenységek esetében, melyeknél az engedély kiadását kizáró ok lép fel.

A bányászati tevékenység megkezdésekor a Bányakapitányság által szükségesnek ítélt mérték összeget kell egy zárolt számlára elhelyezni, amely csak a Bányakapitányság engedélyével nyitható meg. Ez az összeg szolgál a bányá bezárása utáni rekultiváció finanszírozására és a m ködés alatt esetlegesen bekövetkez bányakárok fedezetére.

A jelent s fejtési mélység és a medd k zet tervezett (kvázi azonnali) visszatömedékelése miatt felszínmozgásos bányakár nem várható, a jelentkez tájlesztétkai problémák mértéke minimalizálható. A tervezett tevékenység a megfelelő eljárások alkalmazásával nem fogja veszélyeztetni a felszíni és felszín alatti vizek adottságait, illetve min ségét.

A negatív környezeti hatások mértékének becslésénél azt is figyelembe kell venni, hogy az érintett területek általában eleve bolygatottak, jelen formában is intenzív antropogén tájformával rendelkeznek, és nem hordoznak jelent s természetvédelmi értékeket.

7. Az üzemeltetés várható id tartama

A pécsi kutatási területünkön, a jelen, korai stádiumban becsülhet kitermelhet ásványvagyonból kiindulva, évi 1.200.000 tonna nyersérc termelés mellett, a bányá élettartamát legalább 20 évre tervezzük. Ehhez adódik még az induló beruházás (külszíni épületek, létesítmények, ércfeldolgozó üzem, lejt saknák kihajtása), valamint a bányabezárás és rekultiváció id tartama, melyek együttesen 5 évre becsülhet k.

---

8. Átlátható működés

Ahogy azt már eddig is többször kifejezésre jutattuk, kiemelten fontosnak tartjuk, hogy mind a hivatalos szervek, mind a lakosság számára nyílt és átlátható módon tervezzük és végezzük tevékenységünket, mert az emberek csak így győződhetnek meg arról, hogy a tervezett tevékenység a lakosság számára milyen elnyökkel jár. Terveink között szerepel egy társadalmi felügyeleti testület felállítása, melybe az érintett települések önkormányzatai és civil szervezetei delegálhatnának tagokat. A függetlenség érdekében a tagok munkájukat önkéntesen, mindenféle díjazás nélkül végeznék. A Testület működési költségeinek terheit a WildHorse viselné.

9. A tervezett bányanyitás várható gazdasági hatásai

Foglalkoztatási hatások

A térségi gazdaságfejlesztési hatások legfontosabb faktora a legtöbb esetben a foglalkoztatáson, az új munkahelyek létrejöttén keresztül realizálódik. Mélymvelésű bányauzem létesítése esetén a beruházás nyomán 500 f t foglalkoztató üzem jöhet létre. Ez a félezer munkahely teljesen új, létrejöttük nem jár a verseny fokozódásával és már meglévő munkahelyek megszüntetésével, miként arra a kereskedelmi és idegenforgalmi szférában gyakran van példa. A foglalkoztatottak lakóhely szerinti megoszlása feltehetően viszonylag erős dekoncentrálttságot mutat majd: becslésünk szerint mind a nagy bányász hagyományokkal rendelkező Komló, mind Szentlőrinc, mind pedig a dél- és nyugat-baranyai falvak jelentős részesedést szerezhetnek a megnyíló munkaerő piaci lehetőségekben.

Állami szinten jelentkező hatások

Az állam a bányajáradékból és társasági adóból, valamint közvetlenül és közvetve az SZJA-ból, járulékokból és az ÁFA-ból összesen évente több milliárdos (tízmilliárdos?) bevételi többletbe jut, aminek értékét növeli a kiadási oldalon keletkező megtakarítás (álláskeresői járulék, szociális segély stb.). Az állam ráadásul jól jár azáltal is, hogy a tevékenység jellegéből adódóan a kitermelt érc fém tartalma mindenképpen exportra kerül – hiszen dúsítás nélkül nem használható fel – ami javítja a külkereskedelmi mérleget.

Települési hatások

Ipari adó

Az ipari adóból származó bevétel-növekedése lehet a legszámottevőbb hatás, amelyet a közvetlenül érintett önkormányzatok elkönyvelhetnek. Igen jelentős összegről lehet szó, amelyeket megbecsülni csak az éves kitermelt mennyiség alapján lehet. A tartósan magas világpiaci uránérc-árak mellett a tevékenység bruttó árbevétele éves szinten több 10 milliárd Ft-os nagyságrendű lehet, amelynek még az ipari adó alapját képező nettó árbevétel is tetemes összeg lehet.

Személyi Jövedelem Adó

Szintén bevétel-növekedésre számíthatnak az önkormányzatok az SZJA növekedéséből is. Az említett településeken az önkormányzatok bevételeinek változó, jellemzően 2-10% közötti részét teszi ki a személyi jövedelemadó helyben maradó hányada. Ez számításaink szerint meghaladja az 1 milliárd Ft-ot, amin a munkaerőt kibocsátó települések osztoznak majd.

Társadalmi szerepvállalás

A lehetséges másodlagos települési hatások között ki kell emelni azt a tényezőt, amit társadalmi szerepvállalásként szoktunk emlegetni. Ez többek között megnyilvánulhat kulturális események, vagy sporttevékenység támogatásában, amely már csak a kiegyensúlyozott lakossági kapcsolatok megteremtésének igénye miatt is prioritásként kell, hogy szerepeljen.

---

10. Összegzés

A tervezett bányanyitás jelentős hatással lehet a Pécs és szomszédos környékén élő emberek életére. A hatások döntő többsége pozitív: a beruházás ugyanis mintegy 500 új álláshelyet hoz létre közvetlenül, amely áttételeken keresztül becsléseink szerint a foglalkoztatottság további mintegy 1000 fős bővülését eredményezheti. A vizsgált térségben a projekt megvalósulásával, a már működő bányüzem viszonyai között a jövedelmek éves szinten mintegy 5 MD Ft-tal emelkedhetnek a multiplikátor-hatás következtében. Az érintett önkormányzatok közvetlen és közvetett módon is jelentős bevétel-növekedésre számíthatnak, amelyből a bányavállalat által fizetett helyi adó 100 millió nagyságrendű is lehet.

Összességben a beruházás gazdaságélénkítő hatásai jelentősek lesznek, amelyek többségesen ellensúlyozzák a térség gazdaságára és társadalmára kifejtett esetleges kedvezőtlen következményeket.

11. Aktualitások

Kutatófúrások

Decemberben, a Mecsekben, a Jakabhegy déli lejtőjénél megindultak a földtani kutatófúrások, melyek révén részletesebben feltérképezhető a terület geológiai felépítése, szerkezete és az egykori fúrásokból származó adatok helyessége. Ezek költsége 60-80 millió Ft-ra tehető. További, legalább 10 fúrást tervezünk a Mecsekben ez év során, melyek elreláthatólag már több százmillió forintba kerülnek. A kutatási eredmények feldolgozása után készülhet el a megvalósíthatósági tanulmány, amely alapján eldönthető, hogy gazdaságos lehet-e az uránérc kitermelése.

Megállapodás a PTE TTK Földrajzi Intézetével

Filozófiájának megfelelően a cég szerepet kíván vállalni a tudományos képzés támogatásában és piaciorientáltabbá tételében, ezért az összes olyan kutatási eredményét, amelyek nem képeznek üzleti titkot, oktatási célra átadja az Intézet oktatóinak. Az oktatási együttműködés elsegítése érdekében az Intézet eladási lehetőséget biztosít a WHE szakemberei számára. A megállapodás keretében a WildHorse vállalja szakdolgozati témák kiadását, az ezekhez köthető konzulensi témavezetést, valamint szakmai terepgyakorlatra fogad hallgatókat. A doktori képzésben a WHE egy PhD hallgató tanulmányainak finanszírozásával kíván részt venni.

Az ISO 14001 környezetközpontú irányítási rendszer (KIR) bevezetése

A környezettudatos szemléletmód kifejezéséeként cégünk elindította az ISO 14001 irányítási rendszer bevezetését. Az alkalmazott szabvány alapján kialakult egy nemzetközileg elfogadott vállalatirányítási rendszer, melynek középpontjában a környezetvédelem áll, és a termelést vagy a szolgáltatást a környezettel összhangban valósítja meg. A KIR egy olyan irányítási rendszert jelent, melyet a vállalatok azért vezetnek be, hogy az általuk végzett gyártási vagy szolgáltatási folyamatok ne okozzanak a megengedettnél nagyobb mértékű környezethasználatot (és a lehetőségekhez mérten minél kevesebbet), és a lehető leggazdaságosabban bánjon a felhasznált anyagokkal és energiaforrásokkal.

12. Gyakran elforduló kérdések

A mecseki uránbányát néhány éve zárták be, mert gazdaságtalan volt a termelés. Hogy lehet, hogy most mégis megéri kitermelni az ércet?

A mecseki termelés több mint tíz éve, 1997 végén fejeződött be. Az urán világpiaci ára azóta jelentősen megemelkedett. Ez annak köszönhető, hogy a felhalmozott készletek kimerültek, és a termelés pedig a keresletnek csak körülbelül a 70%-át képes kielégíteni.

Az állam csaknem 20 milliárd forintot költött a mecseki uránbányák bezárására, a környezeti károk felszámolására és a rekultivációra. Ezt az óriási összeget akkor hiábavalóan költötték el?

Nem. A korábbi állami bányászat okozta károk felszámolása mindenképpen az állam feladata, amit el kell végezni. A WildHorse tevékenysége semmilyen módon nem akadályozza a még

---

hátralev rekultivációs feladatok végrehajtását és nem teszi feleslegessé a már elvégzett munkákat, hiszen más területen és más technológiával tervezi a kitermelést.

Az uránérc egy része Pécs város alatt található. Ezek szerint a város területén belül létesülne bánya?
Nem. Külszíni létesítmények lakott területen, védett természeti területen semmiképpen sem lesznek, legfeljebb fúrások korlátozott számban, melyeknek területigénye néhányszor száz négyzetméterre tehető.

Veszélyeztethető-e a bányanyitás a környék ivóvízbázisát?

Nem. A bányászattal elméletileg érintett területen nincs olyan víztermelő kút, mely az ércesedés rétegéből nyerne a vizét. Ez egyébként az uránérc természetes jelenléte miatt nem is lehetne.

Megint egy külföldi cég kezébe fog kerülni a nemzeti vagyon egy része?

Korántsem. A kitermelt urán értékesítéséből származó bevétel nagyobb része magyar munkavállalóknak és alvállalkozóknak lesz kifizetve, a társasági adó, ÁFA, személyi jövedelemadó pedig az állami költségvetésbe kerül. A WildHorse tevékenységébe a befektetők már eddig is komoly összeget investáltak, melyet a cég Magyarországon költ el. Természetesen ez a cég is nyereséget szeretne a tevékenysége után, de ennek egy részét ismét csak Magyarországon fektetné be további fejlesztésekbe. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a kutatáshoz és a kitermelés megindításához a WildHorse jelentősen két hozza be az országba, aminek befektetésével elég komoly kockázatot is vállal.

Mi a biztosíték arra, hogy ebből nem lesz egy „magyarországi Verespatak”?

Szeretnénk leszögezni, hogy a WildHorse Energy-nek semmi köze a verespataki eseményekhez. Ausztrália kontinensnyi ország, igen jelentős bányáiparral, melyben számtalan társaság működik és indokolatlan azt feltételezni, hogy két cégnek bármi köze van egymáshoz pusztán csak azért, mert ugyanazon a kontinensen van a székhelyük.

Ami a dolog technikai részét illeti, az arany és az urán kitermelése és feldolgozása jelentősen eltér egymástól. A WildHorse által Magyarországon alkalmazni kívánt technológia nem jár a verespatakihoz hasonló mélyedések vagy zagyatározók létesítésével és nem használnak hozzá cianidot vagy más, agresszív vegyi anyagot sem. A WildHorse-nak feltett szándéka a környezet megóvása, a tevékenység pedig szigorú hatósági engedélyezés és felügyelet mellett folyik. Megjegyezzük, hogy a korábbi uránbányászat 40 évig folyt úgy, hogy végső soron nem okozott helyrehozhatatlan környezeti károkat, jóllehet hagyományos technológiával végezték úgy, hogy a kezdeti tervezésnél nem is mindig jártak el kellő körültekintéssel.

Pécs Európa kulturális fővárosa lesz 2010-ben. Nem fogja az új bánya elriasztani azokat, akik ide látogatnának?

Az uránérc-bányászat alapvetően biztonságos tevékenység. A cég arra törekszik, hogy a lehető legalacsonyabb szinten tartsa a külszíni hatásokat. Mindezen túl, még a WildHorse számára legkedvezőbb forgatókönyv mellett sem képzelhető el, hogy 2010-ben kitermelés folyjon a területen, legfeljebb az előkészítés fázisáig lehet addigra eljutni.

A tervezett kitermelési technológia egyébként sem jár olyan „látványos” külszíni létesítményekkel, mint a korábbi bányászat (melyből egyébként semmit sem lehetett Pécsen észrevenni). Viszont sokat lehet ártani a városnak azzal, ha – akár csak tájékozatlanságból – indokolatlanul és megalapozatlanul rémhíreket terjeszt valaki a majdani kitermelésről, ez valóban elriaszthat egyeseket.

Az energiahordozókkal kapcsolatos, mostani sorozatos problémákra gondolva, fog-e nőni az ország energiabiztonsága, ha megindul a bányászat?

Valószínűleg igen. A WildHorse-nak feltett szándéka, hogy elnyeljen részesítést a magyar államtól, illetve a hazai felhasználókat a termék értékesítésénél. Bár Magyarországon jelenleg nem folyik fűtőelem-gyártás, a Paksi Atomermezőművek bővítése kapcsán hosszabb távon mindenképpen elnyelhet jelentős mennyiségű pénzügyi, mind energiabiztonsági szempontból, ha rendelkezünk a dúsításhoz szükséges alapanyaggal.